

ARAŞTIRMA, GELİŞTİRME VE TANITIM KOMİSYONU RAPORU

Komisyon Üyeleri : Haşım ERTEKİN, Süleyman Cahit CEYLAN, Kıymet GAZAN, Ali ÜNAL, Hasan Hüseyin AKAR

Komisyon Toplantı Tarihi : 25.08.2026 Saat: 16.00

Kütahya Belediye Meclisinin **05.08.2026 tarihli ve 233 sayılı kararı** ile; 19.08.2025 tarihli ve 32991 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik* hükümleri çerçevesinde, **2026-2027 Eğitim Öğretim Döneminde uygulanacak okul servis araçları ücret tarifesinin belirlenmesine ilişkin konunun incelenip değerlendirilmek üzere Araştırma, Geliştirme ve Tanıtım Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmesine karar verilmiştir.**

Komisyonumuzca konu; yürürlükte bulunan Okul Servis Araçları Yönetmeliği, 19.08.2025 tarihli Yönetmelik değişikliği ile Danıştay Sekizinci Dairesinin **24.10.2023 tarihli, E:2019/3023, K:2023/5060 sayılı kararı** ve Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun **11.09.2024 tarihli, E:2024/1381, K:2024/1471 sayılı kararı** birlikte değerlendirilerek incelenmiştir.

I. İLGİLİ MEVZUAT VE YARGI KARARLARI

1. 5393 Sayılı Belediye Kanunu Yönünden

5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde; kara, deniz, su ve demiryolu üzerinde işletilen her türlü servis ve toplu taşıma araçları ile taksi sayılarını, bilet ücret ve tarifelerini, zaman ve güzergâhlarını belirlemek belediyenin yetki ve imtiyazları arasında düzenlenmiştir.

Danıştay Sekizinci Dairesinin incelemesine konu uyuşmazlıkta da söz konusu hüküm değerlendirilmiş ve belediyelere servis ve toplu taşıma hizmetleri bakımından kanunla tanınmış düzenleme ve tarife belirleme yetkisinin bulunduğu dikkate alınmıştır. Danıştay kararında 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendindeki yetkiler birlikte değerlendirilmiştir.

Kütahya Belediyesi büyükşehir belediyesi statüsünde bulunmadığından, okul servis araçlarının ücret tarifesine ilişkin olarak belediye bakımından uygulanacak temel kanuni yetki hükmü **5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendidir.**

2. 25.10.2017 Tarihli Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin Önceki Düzenlemesi

25.10.2017 tarihli ve 30221 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinin önceki halinde taşımacıların;

“7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 62 nci maddesi çerçevesinde belirlenen fiyat tarifesine uymakla”

yükümlü oldukları hükme bağlanmıştı.

Bu düzenleme ile okul servis ücretlerinin belirlenmesinde 5362 sayılı Kanunun 62 nci maddesi kapsamında oluşturulan fiyat tarifesine doğrudan atıf yapılmış bulunmaktaydı.

3. Danıştay Sekizinci Dairesinin E:2019/3023, K:2023/5060 Sayılı Kararı

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan okul servis araçlarının çalıştırılmasına ilişkin usul ve esasların bazı hükümlerinin iptali istemiyle açılan davada Danıştay Sekizinci Dairesince; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde belediyelere tanınan görev ve yetkiler değerlendirilmiştir.

Kararda, büyükşehir belediyelerinde 5216 sayılı Kanundan, diğer belediyelerde ise 5393 sayılı Kanundan kaynaklanan servis ve toplu taşıma araçlarının ücret tarifelerini belirleme yetkilerinin bulunduğu dikkate alınmıştır.

Danıştay Sekizinci Dairesince yapılan hukuki değerlendirmede, okul servis taşımacılığında fiyat tarifesinin yalnızca 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 62 nci maddesi kapsamında belirlenen tarifeye bağlanmasının; **büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyelerin kendi kanunlarından kaynaklanan fiyat tarifesi belirleme yetkilerini dikkate almaması nedeniyle hukuken eksik bir düzenleme oluşturduğu** sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çerçevede Dairece, dava konusu Usul ve Esaslar ile eklerinde yer alan fiyat tarifesine ilişkin ilgili düzenlemeler yönünden hukuka uygunluk bulunmadığı değerlendirilmiştir.

4. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun E:2024/1381, K:2024/1471 Sayılı Kararı

Danıştay Sekizinci Dairesinin yukarıda belirtilen kararının temyiz edilmesi üzerine konu Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca incelenmiştir.

Kurul tarafından yapılan değerlendirmede; 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendindeki hükümler dikkate alınarak, **servis ve toplu taşıma hizmetlerinde fiyat tarifelerini belirleme yetkisinin büyükşehirlerde büyükşehir belediyelerine, diğer yerlerde ise ilgili belediyelere ait olduğu** yönündeki yasal düzenlemeler esas alınmıştır.

Kurul kararında, okul servis taşımacılığına ilişkin düzenlemede yalnızca 5362 sayılı Kanunun 62 nci maddesinde belirtilen fiyat tarifesine gönderme yapılmasının, belediyelerin kendi mevzuatından kaynaklanan fiyat tarifesi belirleme yetkilerini dikkate almaması nedeniyle eksik düzenleme niteliğinde olduğu yönündeki Danıştay Sekizinci Dairesi değerlendirmesi hukuka uygun bulunmuştur.

Bu suretle, okul servis ücret tarifesi konusunda belediyelerin ilgili belediye kanunlarından doğan yetkilerinin dikkate alınması gerektiği yargısal olarak da ortaya konulmuştur.

II. 19.08.2025 TARİHLİ YÖNETMELİK DEĞİŞİKLİĞİ

Danıştay kararlarından sonraki süreçte, **19.08.2025 tarihli ve 32991 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesiyle**, Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi yeniden düzenlenmiştir.

Yeni düzenlemeye göre taşımacılar;

“Büyükşehirlerde 5216 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi, diğer illerde ise 5393 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi uyarınca belirlenen fiyat tarifesine uymakla”

yükümlü hale getirilmiştir.

Aynı değişiklikte Yönetmeliğin dayanak maddesine de 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi açıkça eklenmiştir.

Böylelikle önceki düzenlemede yer alan 5362 sayılı Kanunun 62 nci maddesi çerçevesinde belirlenen fiyat tarifesine uyma yükümlülüğü kaldırılmış ve okul servis araçları bakımından ilgili belediye kanunları uyarınca belirlenen fiyat tarifesine uyulması esası benimsenmiştir.

III. BELEDİYE “S PLAKA” YÖNETMELİĞİ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

Komisyonumuzca yapılan incelemede, 10.06.2019 tarihli ve 161 sayılı Belediye Meclisi Kararı ile yürürlüğe giren **T.C. Kütahya Belediyesi Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Servis Araçları “S Plaka” Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinde**, servis taşımacılığı ücretlerinin Esnaf Odaları Birliğince belirleneceği hükmünün yer aldığı görülmüştür.

Ancak 19.08.2025 tarihli Yönetmelik değişikliği ile okul servis araçlarında uygulanacak fiyat tarifesinin, diğer illerde **5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi uyarınca belirlenmesi** açıkça hükme bağlanmıştır.

Bu nedenle, mevcut 16 ncı maddenin **okul servis taşımacılığı yönünden güncel mevzuata uyumlu hale getirilmesi gerektiği** Komisyonumuzca değerlendirilmiştir.

Önerilen Yeni Madde

Fiyat tarifeleri

MADDE 16- Okul servis araçları ile yapılan öğrenci taşımacılığında uygulanacak taşıma ücret tarifesini, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi ile Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca **Kütahya Belediye**

Meclisince belirlenir. Okul servis taşımacılığı dışında kalan diğer servis taşımacılığı faaliyetlerinde uygulanacak ücret tarifeleri ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir. Taşımanın başlangıç ve bitiş saatleri ile taşıma süreleri, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşımayı yapan ile yaptıran arasında belirlenir.

Ayrıca, aynı Yönetmeliğin “Dayanak” başlıklı 3 üncü maddesinde yer alan 28.08.2007 tarihli ve 26627 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliğinin altına,

19.08.2025 tarihli ve 32991 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

İfadesinin eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

IV. KOMİSYON DEĞERLENDİRMESİ

Yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri ve yargı kararları birlikte değerlendirildiğinde;

1. 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde servis ve toplu taşıma araçlarının ücret ve tarifelerini belirleme yetkisinin belediyelere verildiği,
2. 25.10.2017 tarihli Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde taşımacıların, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 62 nci maddesi kapsamında belirlenen fiyat tarifesine uymalarının öngörüldüğü,
3. Danıştay Sekizinci Dairesince yapılan yargısal incelemede, söz konusu yaklaşımın büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyelerin kendi kanunlarından kaynaklanan fiyat tarifesi belirleme yetkilerini dikkate almaması nedeniyle hukuken eksik bulunduğu,
4. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca da belediyelerin kanundan kaynaklanan tarife belirleme yetkisinin dikkate alınması gerektiğine ilişkin hukuki değerlendirmenin yerinde bulunduğu,
5. Bu yargı kararlarından sonra 19.08.2025 tarihinde Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle önceki 5362 sayılı Kanun atfının kaldırıldığı,
6. Yürürlükteki Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendinde okul servis taşımacıların; büyükşehirlerde 5216 sayılı Kanunun 7/1-(f) bendi, diğer illerde ise **5393 sayılı Belediye Kanununun 15/1-(p) bendi uyarınca belirlenen fiyat tarifesine uyacağının açıkça hükme bağlandığı,**

tespit edilmiştir.

Bu nedenle, Kütahya Belediyesi sınırları içerisinde okul servis araçlarında uygulanacak ücret tarifelerini belirlemeye ilişkin yetkinin; **5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi ile Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca Kütahya Belediyesine ait olduğu** değerlendirilmiştir.

V. SONUÇ VE KARAR

Komisyonumuzca yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda;

25.10.2017 tarihli ve 30221 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde okul servis araçlarının ücret tarifesine ilişkin olarak başlangıçta 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 62 nci maddesi kapsamında belirlenen tarifeye atıf yapılmış olmakla birlikte; Danıştay Sekizinci Dairesinin 24.10.2023 tarihli, E:2019/3023, K:2023/5060 sayılı kararı ile Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 11.09.2024 tarihli, E:2024/1381, K:2024/1471 sayılı kararlarında, belediyelerin 5216 ve 5393 sayılı kanunlardan kaynaklanan servis ve toplu taşıma ücret tarifelerini belirleme yetkilerinin dikkate alınması gerektiği ortaya konulmuştur.

Söz konusu yargı kararlarından sonraki süreçte 19.08.2025 tarihli ve 32991 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan *Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik* ile Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi yeniden düzenlenmiş ve okul servis taşımacılarının **büyükşehirlerde 5216 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi, diğer illerde ise 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi uyarınca belirlenen fiyat tarifesine uymaları zorunlu hale getirilmiştir.**

Bu itibarla;

Kütahya Belediyesinin görev ve yetki alanı içinde okul servis araçlarında uygulanacak ücret tarifesini belirleme yetkisinin, 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi ile yürürlükteki Okul Servis Araçları Yönetmeliğinin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendi uyarınca Kütahya Belediyesine ait olduğu; 2026-2027 Eğitim Öğretim Döneminde uygulanacak okul servis araçları ücret tarifesinin belediyemizce belirlenmesinde mevzuat yönünden yetki bulunduğu Komisyonumuzca değerlendirilmiştir.

Tarifenin miktar ve kademelerinin ise hizmetin maliyet unsurları, güzergâh/mesafe farklılıkları, ekonomik koşullar, taşımacılık faaliyetinin sürdürülebilirliği, hizmetten yararlanan vatandaşların ekonomik menfaatleri ve kamu yararı ilkesi birlikte gözetilerek Plan ve Bütçe Komisyonunca yapılacak değerlendirme ile birlikte Belediye Meclisinin takdirine sunulmasına **oy birliği ile** karar varılmıştır.

Haşim ERTEKİN
Üye

Süleyman Cahit CEYLAN
Üye

Kıymet GAZAN
Üye

Ali ÜNAL

Hasan Hüseyin AKAR

Üye

Üye

Ekler:

- 1- Kütahya Belediyesi Hukuk İşleri Müdürlüğü Av. Erhan BİLGEHAN tarafından hazırlanan, okul servis araçları ücret tarifesinin belirlenmesine ilişkin hukuki değerlendirme bilgi notu
- 2- 25.10.2017 tarihli ve 30221 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Servis Araçları Yönetmeliği
- 3- Danıştay Sekizinci Dairesinin 24.10.2023 tarihli, E:2019/3023, K:2023/5060 sayılı kararı
- 4- Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 11.09.2024 tarihli, E:2024/1381, K:2024/1471 sayılı kararı
- 5- 19.08.2025 tarihli ve 32991 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Okul Servis Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- 6- T.C. Kütahya Belediyesi Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü Servis Araçları “S Plaka” Yönetmeliği
- 7- Kütahya Belediye Meclisinin 05.08.2026 tarihli ve 233 sayılı kararı